

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

Joi 2 Iuliu st. v.
14 Iuliu st. n.

Va esi joia si dumineca.

Redacțiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 48.

ANUL XVII.

1881.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru Românii a 2 galbeni.

Cunoscințe dietice generali.

Conferință generală publică în casina română din Sibiiu.

(Urmare.)

Dacă ne ocupăm exclusiv cu cugetarea, atunci prin dejunarea de theă ne câștigăm tot ce dorim, căci thea ajută mult la combinațiuni și formarea de cugete. Acei oameni, cari ocupă fantasia și judecata, brațul și sensurile, fac bine, dacă își aleg de dejun cafeua.

Cu ambe aceste se pot împreună pânea și untul, cari se mistuesc destul de ușor; totuși aceste nu sunt așa de ușore, pentru a nu produce ingramadirea neplăcută a sângelui și a creerilor. Pânea și untul pot servi pentru clasele de jos și fără adausul iritativ. Fără insee dejunul cum va fi, el are se constee din bucate ușore, de ore ce stomachul târziu prin îngreunarea lui cu nutrimentul vartos pré ușor pôte împedecă activitatea de peste di.

Cu privire la a dóua mâncare din di, la prânđ, nu se pot prescrie reguli anumite sigure, de ore ce el diferă la diversele popóre și la diversele clase de oameni. Noi totuși vom precisă un timp anumit și nu ne vom orientă după acei oameni, cari fac din di nópte și vice-versa, ei vom luá în vedere pe aceia, cari represintă majoritatea omenimei și sânt chiamiți a contribui la fericirea și binele omenesc. Pentru clasa cea de oameni, după 5—6 ore de ajun și lucru continuu, prânđul e chiar bine venit pentru a satisface corpului slăbit și stomachului celui gol. Aici mâncările de carne, de legume, de cereale aũ în prima linie, dreptul de a fi folosite.

Obiceiul de a mâncá la prânđ o supă caldă, carne cu legumă, e cel mai practic și mai corespunđător pentru gustările noastre. Acei indiviđi, cari nu dispun de carne, fac bine, dacă, în loc de cartofi seraci, mâncă pâne și cereale — cu óue seũ lapte. Carnea cu legumă de aceea se potrivesc așa de bine, fiind că leguma subție carnea, ier acesta dá legumei albuminul, ce-l poșede în abundență. Ambele mai bine pot compune sângele.

E un ce trist în familiile acele și în tóte acele clase omenesci, unde vedem constând prânđul, în loc de mâncări nutritóre și puternice, numai din niste așa numite „zámuri de cute“ seũ din niște cartofi copti seũ fripti, cređend că nutrirea s'ar basá pe umplerea stomachului, fără privire la calitatea nutrimentului. Dacă nu-i este cuiva cu putință, ca se se nutrească cu carne seũ cu alte surogate ale ei, atunci se-și ie refugiul la fasole, linte, mazere, cari pot substitui în câtva carnea și sânt destul de ieftine, pentru a-și le poté procurá și cel mai serac.

Românii noștrii ar face în genere mai bine, decât, în loc de a lasá grădinile lor pustiite, seũ de a le umplé cu pomi pădureți ori cartofi, s'ar ocupá mai mult cu cultivarea leguminóselor, atunci de sigur s'ar poté nutri mai bine, decât numai cu cartofii cei lipsiți și seraci de tótă hrana.

De regulă se recomandă carnea; încât va fi cu putință, ca se nu lipsescă la nici un prânđ de pe mеса noastră; ier când acesta nu ar fi cu putință, totuși se se mănânce de 3—4 ori pe septemăna. În celelalte diile apoi leguminósele aũ se întregescă celelalte părți constituve ale prânđului.

Despre pesce se nu cređă nime, că în valórea lui ca nutriment, se pôte aduce în óre-care comparațiune cu carnea. Prăjiturile, fiă acele cât de grase și plăcute, nu se pot asemená nici când carnei.

Cheia după care putem deslegá problema combinațiuni mâncărilor noastre e: că mâncările cele grele se le împreunăm totdeuna cu altele mai ușore de mistuit; seũ una bine nutritóre cu alta mai puțin nutritóre. Așa se pôte combiná carnea cu leguma; seũ supă, mazere, cartofi; seũ pesce și prăjituri; seũ friptură și salată; seũ leguminóse și prăjituri, lângă cari pré bine se adopteză verdețuri și póme. Mâncările intocmai după cum le obicinuim noi în casele noastre, sânt bine nutritóre, nu corespund însă pe deplin, de ore ce de multe ori sânt pré abundențiose în albumin. Carnea pré multă ușor duce la podagră. Secretul nutrirei nu zace numai în a alege bucatele cele mai nutritóre și a ne folosi în continuu numai de aceste, căci dacă ne vom nutri numai cu un fel de bucate, fiă acele cât de bune, pré lesne ne vom îngrețoșá de ele și ne vom bolnăvi. Varza cea mai eminentă ne va displicé, decât o vom avé în fie-care di pe mеса noastră. Îngrețoșarea acesta nu e numai un capriciu al gustului nostru, ci e o măsură bună pentru acel iritament, care îl doresce sângele, și creerii nostri. Dacă animalul își poté mulțami puterea sa unilaterală numai nutrimentului seũ simplu, și planta cea fără de simț esistința sa numai unor materii elementare, nu urméză, că și omul, care duce o vieță atât de multilarală, plină de aventuri și fapte mărețe, se-și derive această multilateralitate numai dela un fel de nutriment. Diversitatea nutrimentelor, diversele iritante, ce-i servesc spre nutrire, îl fac pe el ceea ce este acum. Nutrimentul nostru deci în tótă ziua are se fiá altul și în privința acesta se nu ne legăm de nici o regulă, căci chiar aici regulele ne disgustă curénd. E bine chiar ca din când în când se aducem și natura în óre-care disordine.

Dacă ne-am determiná pentru ținerea prânđului în miédăđi, atunci vrénd nevrénd, sub condițiuni normale,

până seara flămânzim și trebuie se cinăm. Cina are se urmeze 3—4 ore înainte de culcare, căci somnul, în care procesul vital este mai retardat și mistuirea mai puțin viuă, conturbă mistuirea și mistuirea somnul; vom avea un somn neliniscit însoțit de visuri grele și neplacute. Dimineța ne deșteaptă o durere de cap teribilă, precum și un fel de presiune morală și neapținute pentru lucru.

Chiar din cauzele aceste se costee cina noastră din bucate ușoare, așa: supă, puțină carne, salată, înse nu din fasole, măzere, linte, brânză sētu pesce. Caféua și thea, seara singură sētu în alte combinațiuni, fac pe om și pentru timpul serei apt pentru lucru cu capul; și aici măsura cuviincioasă se se respecte cu cea mai mare rigurositate. Măncarea numai odată sētu de două ori în ȳi e tocmai așa de greșită, ca și hotărîrea noastră de a mânca de multe ori în ȳi.

Măncarea pretinde totdeauna beutură, de aceea e bine a ști când și cât se bem. Auȳim de multe ori vorbindu-se, că pe timpul mănecării nu e bine se bem; nu știu însă, pentru ce nu, de ore ce sucul gastric își rezervă puterea sa mistuitoare și mai subțiat. Numai la cas, când am mănecat bucate grele sētu grase se pretind și niște sucuri mai concentrate; de aceea beutura pré multă de apă pôte strică de multe ori! Când ne bolnăvim de lubenițe, pepeni sētu crastaveți, nu încorporăm în noi ore-care venin stricăcios al acestora, ci simplu numai cantitatea lor cea mare de apă, prin care apoi diluăm, subțiam sucul stomachal pré tare. Cine piperetză fruptele aceste, lucră practic, întefind prin acesta activitatea stomachului.

Apa în tot casul e pentru om beutura cea mai corespunzătoare; nu i strică însă la mănecare bere sētu vin în măsură mai mică, ba se recomandă chiar la mănecările grase și grele, căci prin iritamentului ce îl produc, lucră chiar în interesul și în sensul mistuirii. Cantitatea însă se fiă mică, căci alcoolul abundanț, coaguleză sucurile și conturbă mistuirea.

Alcoolul, ca nutriment, are un avantaju însemnat, căci folosindu-se el în prima linia în stomach apără pe celelalte mănecări, cari numai în a 2-a linia vin la mistuire, în câțva de consumptiune. El lungesce așa ȳicend stadiul săturării în corpul nostru. Obiceiu nostru, de a mănca bucatele calde, are rațiunea sa. Grăsimea și glutinul recindu-se își schimbă cohesiunea și ia caracterul corpurilor solide. Venind ele în corpul nostru, au se fiă disolvate, topite, care procedură urmertză mai greu, de ore ce, prin străformarea lor în corpuri fluide, detrag corpului și sucurilor lui căldura împreunându-se prin acesta procesul solubilității. Ghiaȳia sētu apa de ghiaȳia suntu de aceea niște materii pré periculoase mistuirii. Mai departe corpul nostru nu suferă săritură pré mare în diferința temperaturii, de aceea săritul dela mănecări ardende la mănecări reci suntu numai în detrimentul lui. Dinții chiar în casurile aceste suntu espuși celor mai mari lovituri.

Regulele despre dietă espuse până aici, ne dau numai niște concepte generali asupra mănecării; fără considerare la ceea în ce timp ne aflăm, este căldă sētu rece atmosfera, în care trăim; și de ore ce acesta e de o influință puternică pentru om, urmertză, ca se cunoșcem și cele următoare:

În căldura verei funcțiunile corpului nu se concentreză tot pe acele organe, ca în cele de iernă. Vera vedem că prevalertză secrețiunea sudorei; pe când iernă secrețiunea se introduce mai mult prin organele uriniere. Cantitatea acidului carbonic încă este mai împuținată pe timpul căldurei.

(Va urmă.)

Dr. Ioan Moga.

Din băile lui Hercule.

Acest important loc de cură și desfetare este de totă lumea mai bine apretiat decât de țera noastră un-gurercă. În Ungaria mulți nu știu nici că Mehadia și Herkulesbad nu suntu identice. Epistolele adresate la Mehadia și cu deosebire pachetele se opresc în satul Mehadia care este de 1½ oră departe de băile Herculane și numai dela bunavoința poștei depinde ca se ajungă sētu ba la mâna adresatului care de comun se allă în băi.

Asta o scris drept „avis au lecteur“. Întrai fără voie în franțuzescă, ceea ce nu are se umple pe nime-ne de mirare aici, unde multă lume vorbesce acesta limbă. Lume multă boerercă din „țera“, și se nu se vorbercă franțuzesce pôte-și cineva închipui? Dar se fim drepti și se mărturisim, că și pe acest teren progresăm; și anume progresăm în proporțiune inversă. Din an în an limba franțuzescă perde din teren lăsând locul bine-meritat limbei curcanilor și a dorobanților, cari de când cu Plevna, „independința“ și regatul, au imprimat aceste limbi sublimate marcă a unui idiom european de totă frumseța.

Băile Mehadiiei au fost totdeauna un punct de concentrare a societății „boeresci“ din România. Așa este și astăzi cu „mica“ dar importanta deosebire, că pe când mai în anii 60—70 acesta lume elegantă mai totă afectă jargonul cutărui „Quartier“ sētu „Faubourg“ Parisian, aȳi suntu mândrii boerii nostri când pot vorbi romănesce. Ba ei se certză tot mereu cu „kellnerii“ (baeți cari câte unul e cărunț de betrân) pentru „Romănul“, care din mână n mână umblă până ce se sirtică de tot. Ceea de ce nu se pot desvêta frații nostri liberi și independinți și roialisti este „bon-jour“-ul și „bon soar-ul“ usitat sētu mai bine ȳis abusitat.

În băi până acuma nu e lumea așa de multă precum erau în alți ani. Vorbind cu arendătorul general despre aceste împrejurări, el o atribue serbărilor din Budapesta și cu deosebire celor din Bucuresci, unde totă lumea a grăbit se-și verse paralele și apoi nu fie-care om pôte face două căletorii costisitoare pe an. Ieră alta pedecă a fost de sigur ploile torențiali cu esundăniuni întovărășite, ce fără încetare băntuie țera romănescă.

Până acuma suntu cam la 1600 de ospeti înscriși în listele de cură. Întră acestia au fost, parte se află și de present aci, generalul Doda, br. Ursu din Sibiu, dr. Aurel Maniu cu familia, dș. barona Elena Popu din Sibiu etc. Mehadia și în specie publicul romănesc din băi a făcut o acuisiție fôrte bună în persona domnului dr. Vuia care peste veră are se petrecă făcend pracsă în băile de aici.*

Môrtea neașteptată a majorului în pensiune Andreiu a isbit cu durere publicul Mehadiiei, care în persona simpatică a defunctului a perdut figura stereotipă și cea mai poporală a băilor. Soldat brav, el ș'a perdut la Königgrätz un braț, în urma cărei nefaste întemplări fu pensionat. El ș'a ales de locuință permanentă romantica Mehadia unde de 15 ani locuind toți vizitătorii băilor îl cunosceau și toți în asemenea mesură iubiau pe „majorul Andreiu“.

Decă cineva îl întrebă cum ș'a putut obicinu, el ostașul oțelit în furtunele resboielor, cu idilitatea blândă a naturei în Mehadia, el respunde: „Am un surogat destul de bogat pentru hubuitul tunurilor în pocnetele dese și totdeauna ripostate a tunetului ce întră stâncile Mehadiiei vera suntu la ordinea ȳilei“. Și în adever tresnetele și fulgerile în aceste locuri suntu atât de dese, în cât putem ȳice, că nu trec 2—3 ȳile ca se nu ne po-

* Avem promisiunea amicului nostru, că va scrie din când în când fôia noastră din Mehadia.

menim cu murmurul și troscurile cerului. Valea Cernei procură publicului un fel de sport cu specialitatea sa în tresnete fulgeri, ploii, în sfârșit „o specialitate meteorologică“.

Sorele fiind sus și luminos, deodată începe murmurul unui nor de după vârful „Dosnogletului“, după el o pocnătură ca dintr'o pușcă bine încărcată, sunetul lovindu-se de stânca din acea parte, se „riposteză“ precum dicea majorul Andreiu câte de două trei ori cu pocnituri minuente, o ploie torențială suprinde publicul adunat la muzică în parc, damele fug țipând sub acoperiș, dar pe atunci ploia și încetă — și toate acestea în fața sorelei lucind și ca în batjocura publicului care apoi se înveselește de păcălitura ce i-a făcut natura.

Mehadia este în butul opintirilor străinilor cea mai românească baie din Europa, cari au ore-care nume. Începând dela arendașul general Tatarczy, până la ultimul birjar, cu puțină excepțiune, toți sunt români. Poștașul Lorent, telegrafistul Farchescu, restaurantul Popovici, medicii Popovici și Vuia, comandantul militar majorul Doda (fratele generalului) etc. toți sunt români și limba de conversare generală e cea românească. Se vorbește încă mult nemțese, franțuzesce, sârbesce, englezesce etc. și mai puțin unguresce.

Ca de încheiere însemn aci, că până acuma numai medici cari au venit aci la cură singuri se și familiile lor fac cifra de 28. Cea mai elocintă dovadă despre valoarea băilor. Nu sîm specialist ca se pot judeca pentru cari anumite bôle vin omenii la acest „isvor cu șapte foșore“, dar ceea ce ved cu ochii e: că o fetișoră bălaie de 15 ani, care în două cârje se opintia când umblă, în 1, și una săptămână a aruncat cârjele, ier în a doua săptămână tremură de dorul dansului care inse nu-i eră permis! Alt cas: o nevastă tină palidă, slabă cu ochii îngropați în cap, cu peptul numai ca de găină, după 2 săptămâni s'a metamorfosat ca prin minune: obrazii i deveniră trandafirii, ochii vioi și ageri cu cari ademenea cavalerii unul după altul la — dans.

Dansul aci par că medicii l'ar ordona, în totă sêra e în programa petrecerilor și apoi fără nici o prosopopie, care cum intră în sala deschisă pentru toți, se iea la „vêrtej“.

Aș dori ca cât mai mulți patrioți de ai mei bănațeni se se invirte pe aici, dar se grabescă până se-i pot vedé și eu.

Pribégul.

C e e n o u ?

Regele și regina petrec de câteva zile la băile dela Ischl, unde duc o viață retrasă, căci sînt însoțiți numai de suita mică. Acesta suită mică inse totuși numără o sută și patru persoane. Suita arhiducesei Maria Valeria constă din deșce persoane. Ôșpeții din băi numai arare ori pot vedé pe regina, care din când în când apare sêra în promenadă, ma și vorbește cu unii din ôșpeți. Se scrie, că zilele aceste regele va vini la Viena, de unde va merge la tabera din Bruck, ca se asiste la manevrele ce se fac acolo.

Batista reginei. Zilele trecute imperatêsa și regina Elisabeta, facînd o preumblare cu trasura în parcul dela Ischl, și-a perdut batista, și un ôșpe din Viena a găsit-o. Acesta a deșpus batista la primariul orașului, dar totodată l'a rugat ca ore-cum se aducă la cunoșcînța reginei, că dênșul s'ar simți fôrte fericit, de cum va Maj. Sa ar consideră batista ca perdută, și astfel ar lasă-o la dênșul ca o suveniră fôrte prețioasă. Primariul a și spus acestă baronului Nopcea, carele în calitatea sa de mareșal al curții reginei, a și comunicat'o suveranei. Regina a respuns, că decă găsitorul e vrednic de acea suveniră, se o păstreze. S'a pornit apoi informarea, rezultatul a fost satisfăcător, și ôșpele loial ob-

ținû în ziua următoare batista, care e făcută din foulard alb și într'un corn se află brodat în ea numele Maj. Sale și corôna împêrătêscă.

Moștenitorul de tron Rudolf nu va vini se ședă în Ungaria, precum s'a scris cu ocasiunea turburărilor din Praga. Zilele trecute Alteța Sa cu soția-i a făcut mai multe excursiuni din Praga pe la unele familie înalte, așa la principele Lobkowitz și contele Clam-Martinitz. Pretotindene s'au adunat societăți frumoșe, ier pe cale poporul a sălutat cu entusiasm juna părechie. Zilele aceste nouă părechie se va mută la Salzburg, spre a petrece vêra în o villă frumoșă din gîrurul acela.

Cerculariul mitropolitului din Sibiu, scrie „Timpul“ din Bucuresci, are aerul de a fi *impusa*. Decă informațiunile ce ne vin din Viena sînt esacte, continuă numitul ziar, precum avem temeiu de-a crede, înțelepții statului unguresc gîndesc a pregati mitropoliei din Sibiu sôrtea patriarhiei sârbesce din Carloveț. Suspendarea mitropolitului și înlocuirea lui printr'un vicar, numit de-a dreptul de guvern, e o țintă a politiceii unguresci, cunoscută de mult. Acesta ar fi cel ântăiu pas pentru înlăturarea „statutului organic“ și a autonomiei bisericeii române în genere. Sapienți sat“.

Di Alesandru Mocioni, precum se scie, nepri-mind candidatura la Lugos, a adresat comitetului partidei naționale de acolo o scrisore prin care a motivat acest pas al se. În acea epistolă dl Mocioni, constatînd nesuportabila situațiune politică și financială în care ne aflăm, a accentuat, că isvorul tuturor rețelilor cari ne bântuiesc este, că politica dominantă voieșce se facă din un stat poliglot, un stat național. La acestă enunțațiune a respuns din partea ungurescă Francisc Pulszky în „Pesti Napló“ și „Neues Pester Journal“. În urmarea acesteia dl Alesandru Mocioni a luat de noț în mână condeul de publicist și într'un articol inserat în „Neues Pester Journal“ desvôltă, că pentru stabilirea unității statului unguresc nu este necesariă domnierea exclusivă a unui element, că introducerea exclusivă a limbei unguresci nu se pôte pretinde cu privire la întrebuintarea generală a limbei francesce în Francia, căci diferințele de limbă de pe teritoriul Ungariei nu se pot asemêna cu diferințele de dialecte din Francia, ungurii cari numeră abia 5—6 milioane nu pot se asimileze celeralte naționalități din țêra al căror numer se urcă peste deșce milioane. Cel ce cinză sêra mai mult, decă cât pôte consumă, este conturbat în somnul se prin o neplăcută disordine în mistuire. Causa deficitului financial este, că față de forțele financiale ale unui stat mic, se pun pretensiunile unui stat mare, și pe când se staruiesc la stabilirea domnirii esclusive a unui soi, trebuie se renunțiam la condițiunile libere și sânetose ale unei desvôltări economice.

Hymen. Dl Georgiu Achimu telegrafist în Timișoara, s'a logodit cu dșora Maria Poruț, fiica venerandului preot din Ceanul Deșert în Transilvania.

Întâlnirea celor trei imperați. O foie engleză primesce din Viena scirea că, ierăși se așteptă întâlnirea celor trei imperați. Țarul ar voi se sosescă în cursul lunei în Gmunden spre a visita pe ducele de Cumberland și de aci se plece pentru a se întelni cu imperații Austro-Ungariei și Germaniei. Cu acestă ocasiune s'arû află pe lângă monarhii lor principele Bismarck, baronul Haymerle și dl de Giers.

La palatul din Bucuresci, scrie „Poporul“, s'a dărîmat dependințele din față cari slujiau drept local de gardă a palatului. În locul acestor dependințe, și peste tot locul viran până în noul otel „Imperial“, se va formă o grădină, în centrul căreia se va aședă statua lui Mihaiu Bravul de pe bulevard, care se va înlocui aci cu statua nemuritorului Heliade.

Principele Milan al Serbiei și soția sa principesa Natalia, rentorcându-se la Viena, în săptămâna trecută făcură vizită moștenitorului de tron Rudolf și soției sale la Praga. Cu dănsii eră și fiul lor de șese ani. De acolo părechia domnitore s'erbă s'a dus la băile dela Franzensbad.

Doi juni români, de origine din Transilvania, făcură în primăvera acesta esamenul de licență în litere la universitatea din Bucuresci. Unul, dl Nicolae Barbu, a susținut tesa : „Poesia de amor la eleni“ și a obținut un frumos succes ; celalalt, dl V. Bianu, a susținut tesa : „Poesia satirică la Romani“. Amândouă sânt niște lucrări scrise cu studiu și cu talent. Dl Barbu a tradus totodată foarte frumos și unele din poesile lui Anacreonte, Safo și ale altor poeți greci.

Necrológe. *Ana Ancan*, soția comerciantului din Hațeg Ioan Ancan, a încetat din viață la 22 iunie, după suferințe îndelungate, în etate de 36 ani și în anul 16-le al fericitei sale căsătorii. O gelesc, afară de consórtele seă, cinci copilași remași fără mamă, părintele seă preotul Georgiu Ciuciu și mamă-sa Elena, cumnații și cumnatele, respective frații și surorile : Ioan inginer, Ludovic farmacist, Charlotte maritata S. B. Popovicu, Maria și Leni, și unchii Avram și Ioan Ciuciu cu mătușele Anica Ciuciu, Ana Cismaș mar. Băiaș și Tina Munteanu. — *Iulian Filipescu*, profesor la școlele centrale române din Brașov, unul dintre cei mai buni profesori ce avem, a repausat la 7 iulie în etate de 31 ani, gelit de toți câți l'au cunoscut.

Sciri din România. *Dl G. M. Ghica* e numit în postul de secretar general și director al ministeriului de esterne. — *S'a promulgat legea* pentru înființare de spitaturi rurale. — *Curtea domnitore* va plecă la 1/13 iulie se se așede la Sinaia, se petrecă vera acolo. — *Pantașescu*, cel ce a furat „tesaurul Cloșca cu pui“, a scăpat din temnița dela Bisericiani, străcurându-se printre sentinele travestit în costum femeiesc, purtând un copil în brațe și mergend alătura cu alte două femei ce l'au ajutat în planul seă. — *Calitatea de cetățien român* s'a recunoscut dlui dr. Ioan Irescu, medic de regiment și dlui Iosif Popescu, amândoi români din Transilvania. — *Dna Olga Sacara* a obținut un ajutor de 200 lei pe lună în țeră până la terminarea studiilor sale în medicină. — *Regele și regina* viziteză mereu școlele și aședemintele publice din Bucuresci. — *Pantașescu*, despre care vorbirăm mai sus, a fost prins joi sera în capitală și arestat.

Cronica lunei.

Regina Victoria a Engliterei în sâmbeta trecută a ținut revistă militară asupra voluntarilor. Diuarele englese scriu cu multă îndestulare despre acesta revistă, constatând, că încă nici un domnitor seă general engles n'a ținut revistă asupra unui numer așa mare de soldați. Acestia erau șese-deci de mii, toți voluntari, cari își procură pe spele lor totă armatura, uniforma și se supun bucuros învățăturelor militare. Nu este în lume națiune, unde domnitorul ar puté trece în revistă așa numer mare de voluntari.

Grecii au început a se mișcă, ocupând teritoriul acordat lor prin conferința din Berlin. Sâmbeta trecută ostașii lor, sub conducerea generalului Soutzo, cam cinci mii de ômeni, intrară în orașul Arta deșertat de turci. Poporațiunea greacă a primit cu entusiasm trupele cari intrară, dar și turcii și jidanii își esprimară prin deputațiuni devotamentul lor. S'era orașul s'a iluminat.

Relațiunile între Francia și Pórta devin tot mai încordate. Pregătirile militare făcute de Turcia la

granița nord-vestică din Tripolis și măsurile estraordinare luate de guvernul din Tripolis, Nazif pașa atî produs cea mai mare escitare între Mohamedanii din părțile sudice a Tunesiei, cari atacă pe europenii d'acolo. Chiar consulul frances din Sfax a fost atacat și rânit. Beyul a trâmisi deja un corp tunesien de 1200 soldați pentru restabilirea ordinei în acel ținut, inse aceste trupe sânt mai aplicate a simpatisă cu coreligionarii renitenți ai lor, de cât a aperă pe europeni. Guvernul frances a hotărît, a dirigiă corpul frances din Manuba, prin orașul Tunis spre La Goletta și acolo a-l imbarcă pe nava cuirasată „Reine Blanche“ cătră Sfax, un port la malul nordic a Syriei mici. Peste puțin vor stă față în față trupele francese și turcesci la granița tunesiană-tripolitană și navele franceses se vor întâlni în apele de la Tripolis cu cele turcesci — împrejurări, cari nu contribuesc spre liniscire.

Cometa. Cometa ce se zăresce în toate serile este cea apărută în 1807. Astfel crede cel puțin Academia de sciințe din Paris, care s'a ocupat îndelung ȓilele trecute cu această cometă. Nu s'așteptă nimeni se vedă această cometă în anul de față, căci astronomul germân Bessel, care a observat'o în 1807, calculase că revoluțiunea ei fiind de 1714 ani, nu se va vedé din nou de cât la anul 3521. Învătătul germân s'a înșelat dar cu 1633 ani. Dl Faye, membru al Academiei de sciințe, a observat c'astă eróre enormă trebuie se provină din cauza marei escentricități a orbitei străbătută de cometă, care d'altă parte trecend p'aprópe de planeta Neptun, a trebuit se fiă turburată de ea. Cometa din 1807 presintă ș'o altă escentricitate pe care a făcut'o cunoscută dl amirale Mouchez. Se scie că spectroscopia reveléză compozițiunea chimică a astrelor, făcându-ne se vedem în spectrul bantele diverselor corpuri ce le compun. E bine, banta ce s'a vedut în spectrul cometei este banta violetă a alcoolului, ceea ce însemneză că cometa e compusă în mare parte de carbon.

Zahar din cârpe. Nu sciu decă își mai aduc aminte cetitorii de senzațiunea ce le-a făcut acum doi ani dr. Pepper cu o descoperire a sa pentru a scóte din cârpe vechi, zahar. Astăzi în adevér un fabricant a avut ideia de a cercetă din nou procedurile dr. Pepper, și de câteva luni a pus în vândare zahar estras din cârpe. Ietă cum operéză această transformățiune : Cârpile sânt înmuiate în acid sulfuric, care le transformă într'un fel de gumă numită dextrină, se înalbesc cu lapte de var și dextrina se închegă, pe care din nou se tórnă acid sulfuric ; după mai multe operațiuni ea se transformă în glucosă seă zahar analog cu candelul. Acest zahar estras din sdrențe costă pré puțin și se vinde mai ales fabricantilor de cofeturi, etc. Inse este întrebarea decă acest zahăr nu are vre-o influință asupra organismului omului ? Trebuie se se lase în comerciu un zahar provenit din sdrențe, cari conțin tot felul de necurățenii ? . . . Ací e cestiunea.

Sciri străine. *Imperatul Germaniei* a plecat sâmbetă din Coblenz la Mainau și de acolo astăzi mercuri la băile dela Gastein. — *Contele Vilelm Bismarck*, fiul cancelarului, va merge la Baden și de acolo ierăsi va vini la Mehadia, unde și în anul trecut a petrecut câteva săptămâni. — *Ex-imperatésa Eugenia* și regele Ludovic al Bavariei petrec pe malul lacului Vierwaldstädt. — *Scrisorile lui Petru cel mare*, împératul Rusiei, se vor publică de cătra ministeriul rusesc de cult.

Proprietar, redactor respundător și editor :

IOSIF VULCANU.